

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทในการส่งเสริม สันติวัฒนธรรมของผู้นำชุมชน กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของผู้นำชุมชน การใช้สารสนเทศ และอุปสรรคหรือปัญหาของผู้นำชุมชนในการใช้สารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรมใน ชุมชน ในพื้นที่เสี่ยง 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยใช้การศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากเอกสารและผลงานทางวิชาการ การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับประชากรที่ศึกษา การ สทนทนากลุ่ม (focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เป็นกระบวนการในการ รวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและพื้นที่ในศึกษา
2. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและพื้นที่ในการศึกษา

1. ประชากรในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้นำชุมชนในพื้นที่ 4 อำเภอเสี่ยงของจังหวัด สงขลา ได้แก่ อำเภอนงะ อำเภอนาทวี อำเภอนาทวีและอำเภอบางขัน ซึ่งประกอบไปด้วยนายก องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 39 คน จาก 40 ตำบล เนื่องจากในพื้นที่ตำบลลำไพล อำเภอนาทวีถูกจัดให้เป็นการปกครองในเขตเทศบาล จึงไม่มีนายกองค์การบริหารส่วน และผู้นำ ชุมชนในตำแหน่งกำนัน จำนวน 40 คน

การเลือกประชากรในการศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำที่เป็นทางการเนื่องจากเป็นกลุ่ม บุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ ๆ ต้องรับผิดชอบการดูแลชุมชนให้เกิดความสงบเรียบร้อย

เกณฑ์การแบ่งประเภทการดำเนินงานของผู้นำชุมชนที่ใช้ระยะเวลา 4 ปี เพราะวาระ การดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระ 4 ปี ในขณะเดียวกันวาระการดำรง ตำแหน่งของกำนันสามารถดำรงตำแหน่งได้จนกระทั่งอายุครบ 60 ปี ผู้วิจัยจึงเลือกใช้หลักเกณฑ์

เกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการแบ่งประสบการณ์การทำงานที่ใช้ระยะเวลา 4 ปี

ข้อจำกัดของประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่าผู้นำชุมชนที่ดำรงตำแหน่งกำนันของตำบลคลองขวางและตำบลปลักหนู อำเภอนาทวี เพิ่งจะเข้ารับตำแหน่งได้เพียง 1 เดือน ทำให้ประสบการณ์การด้านการทำงานมีน้อย ข้อมูลที่ได้อาจจะไม่เพียงพอ ผู้วิจัยจึงเลือกสัมภาษณ์กำนันคนเก่าซึ่งเพิ่งหมดวาระ เนื่องจากว่ามีข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานมากเพียงพอที่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย

2. พื้นที่ในการศึกษา

การเลือกพื้นที่การศึกษาคครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากพื้นที่ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลาซึ่งได้แก่ อำเภอนาทวี อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อยถูกประกาศให้เป็นพื้นที่เสี่ยงซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่มั่นคงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ แม้ว่าสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 4 อำเภอเสี่ยงซึ่งส่งผลให้เกิดการสูญเสียชีวิตหรือทรัพย์สินจะมีจำนวนน้อยกว่าในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นก็ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้านในพื้นที่ในลักษณะเดียวกัน และมีความรุนแรงที่ไม่น้อยไปกว่ากัน เช่น การเกิดเหตุการณ์ฆ่ากรู ฆ่าพระสงฆ์ ลอบวางระเบิด หรือการลอบทำร้ายชาวบ้าน เป็นต้น จากสถานการณ์ดังกล่าวทางหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบนโยบายเสริมสร้างสันติสุข เช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ จึงได้จัดโครงการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข ป้องกันและการเยียวยา เข้าไปช่วยเหลือตามนโยบายเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการกระจายงบประมาณลงพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่พบว่าโครงการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นส่วนใหญ่จะถูกจัดให้ลงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่า ผลการปฏิบัติงานที่สำคัญในรอบปี พ.ศ. 2550 ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงาน 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ การพัฒนาองค์ความรู้ด้านนโยบายเสริมสร้างสันติสุข ด้านการปรับความคิด ความเชื่อ และด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ ซึ่งแบ่งเป็นโครงการย่อย ๆ ทั้งหมด 44 โครงการ มีการจัดโครงการในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส จำนวนทั้งสิ้น 17 โครงการ ในขณะที่มีการจัดโครงการในพื้นที่ 3 จังหวัดและ 4 อำเภอเสี่ยง 25 โครงการ และจัดโครงการในพื้นที่ของ 4 อำเภอเสี่ยงมีเพียง 2 โครงการ (ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2550)

จากสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นและการให้ความสำคัญกับการแก้ไข ป้องกัน และเยียวยาซึ่งได้กล่าวไว้ในเบื้องต้น อาจส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมุ่งเป้าหมายในการเข้าไปช่วยเหลือในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่า เพราะคิดว่าปัญหาและความรุนแรงที่เกิดขึ้นน่าจะมีมากกว่าในพื้นที่เสี่ยง 4 อำเภอ ทำให้บางครั้งอาจถูกมองข้ามในการเข้าไปให้ความ

ช่วยเหลือ จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่คนในชุมชนของพื้นที่เสี่ยง 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา จะต้องช่วยกันดูแล ปกป้องชุมชนของตัวเองเป็นอันดับแรก ช่วยกันรักษาความสงบสุขของชุมชน สังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อเตรียมพร้อมกับการรับมือกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยไม่รอคอยความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นเพียงฝ่ายเดียว เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่โดยปราศจากความหวาดกลัว ความหวาดระแวง

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด จากพื้นที่ 4 อำเภอ 40 ตำบล ดังนี้

อำเภอ	ตำบล
อำเภอจะนะ (14 ตำบล)	บ้านนา ขุนตัดหวาย ป่าชิง ท่าหมอลี ไทร สะพานไม้แก่น จะโหนด สะกอม คุนนาหว้า แคน นาทับ คลองเป๊ะ น้ำขาว ตลิ่งชัน
อำเภอเทพา (7 ตำบล)	เทพา ปากบาง เกาะสะบ้า ลำไพล ท่าม่วง วังใหญ่ สะกอม
อำเภอนาทวี (10 ตำบล)	นาทวี ท่าประคู้ ฉาง สะท้อน นามอศรี ทับช้าง คลองทราย ปลักหนู คลองกวาง ประกอบ
อำเภอสะบ้าย้อย (9 ตำบล)	สะบ้าย้อย หุ้งพอ เปียน บ้านโหนด จะแหน กูหา เขาแดง บาโหย ชารคีรี

ตารางที่ 1 ตารางแสดงพื้นที่ในการศึกษา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล

จากคำถามหลักในการวิจัย 3 ข้อดังกล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ผู้วิจัยขอเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อการรวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
<p>1. ลักษณะเฉพาะบุคคลของผู้นำชุมชน</p> <p>1) ตำแหน่งหน้าที่</p> <p>1.1) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล</p> <p>1.2) กำนันประจำตำบล</p> <p>2) ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)</p>	<p>1. กระบวนการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม</p> <p>1) การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศ</p> <p>2) การคัดเลือกรูปแบบและเนื้อหาสารสนเทศ</p>
<p>2. บทบาทของผู้นำชุมชนในการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม ประกอบด้วย</p> <p>1) การป้องกันความขัดแย้ง</p> <p>2) การแก้ไขความขัดแย้ง การไกล่เกลี่ย รอมชอม</p> <p>3) การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง</p> <p>4) การติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้ง</p>	<p>2. การใช้สารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม เพื่อวัตถุประสงค์ดังนี้</p> <p>1) การป้องกันความขัดแย้ง</p> <p>2) การแก้ไขความขัดแย้ง การไกล่เกลี่ย รอมชอม</p> <p>3) การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง</p> <p>4) การติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้ง</p> <p>3. อุปสรรคหรือปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการแสวงหา และการใช้สารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม</p>

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

1. การวิเคราะห์เอกสาร

การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากเอกสาร ผลงานทางวิชาการมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1.1 สร้างเสริมความรู้และความเข้าใจในแนวคิดด้านบทบาทผู้นำชุมชนในการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม

1.2 วิเคราะห์ข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับประเด็นความขัดแย้งในพื้นที่เสี่ยงสี่อำเภอของจังหวัดสงขลาเพื่อเป็นกรณีศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

1.2.1 ความเข้าใจและการรับรู้ของกลุ่มบุคคลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง

1.2.2 กลไกและกระบวนการในการจัดการความขัดแย้งที่เหมาะสม

1.2.3 กระบวนการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรมในพื้นที่

1.2.4 อุปสรรคหรือปัญหาที่ส่งผลต่อกระบวนการแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศของผู้นำชุมชนเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรมในพื้นที่

2. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้การสอบถามตัวผู้นำชุมชนสำหรับการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน) พร้อมทั้งบทบาทในการส่งเสริมสันติวัฒนธรรมในเรื่องของการแก้ไขความขัดแย้ง การป้องกันความขัดแย้ง การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้ง

3. การสนทนากลุ่ม (focus group)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยการสอบถามในเบื้องต้นเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้นำชุมชนมาแบ่งกลุ่มโดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้นำชุมชนในตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและกำนันประจำตำบลที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 4 ปี และน้อยกว่า 4 ปี ซึ่งการสนทนากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้เพียง 2 อำเภอ คืออำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา เนื่องจากมีข้อจำกัด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 อำเภอสะบ้าย้อย

พื้นที่อำเภอสะบ้าย้อยผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 การสนทนากลุ่มครั้งแรกผู้วิจัยได้ทำหนังสือส่งตัวขอความอนุเคราะห์เวลาในการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสะบ้าย้อย ซึ่งมีวาระการประชุมประจำเดือนอยู่แล้ว ในการประสานงานครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับการอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ซึ่งเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมประจำเดือน ในการให้ความช่วยเหลือด้านการประสานงานกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนอื่น ๆ เพื่อเข้าร่วมประชุมและร่วมพูดคุย แต่เมื่อถึงกำหนดวันและเวลา ปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เข้าร่วมในวันนั้นมีเพียง 3 คน ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะบ้าย้อย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาแดง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลพบุรี จากจำนวนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 9 คน เนื่องจากแต่ละคนติดภารกิจสำคัญ ทำให้จำนวนประชากรที่ต้องศึกษาและข้อมูลที่ได้รับมีไม่เพียงพอ และไม่ตรงกับเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ซึ่งปรากฏรายละเอียดดังนี้

ประชากร	ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)	
	มากกว่า 4 ปี	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (3 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (2 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (1 คน)
กำนันประจำตำบล (ไม่มี)	กำนันประจำตำบล (ไม่มี)	กำนันประจำตำบล (ไม่มี)

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการสนทนากลุ่ม อำเภอสะบ้าย้อย

3.2 อำเภอเทพา

พื้นที่อำเภอเทพาผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มเมื่อ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็น การประชุมประจำเดือนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเทพาเช่นเดียวกับการสนทนา กลุ่มในครั้งที่ 1 ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม ซึ่งเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมในการประสานงานและติดต่อกับนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล รวมทั้งกำนันในตำบลเพื่อเข้าร่วมประชุมและให้สัมภาษณ์ ผลปรากฏว่าในครั้งนั้นการเข้า ร่วมประชุมและให้สัมภาษณ์จากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีเพียง 3 คน ซึ่งประกอบไปด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังใหญ่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะบ้า และนายก องค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม จากจำนวนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 6 คนและยังมีกำนัน 2 คนจากตำบลสะกอมและตำบลวังใหญ่ที่เข้าร่วมสัมภาษณ์ จากจำนวนกำนันทั้งหมด 7 คน ทำให้จำนวนประชากรที่ต้องศึกษาและข้อมูลที่ได้รับมีไม่เพียงพอ และไม่ตรงกับเป้าหมาย ที่ตั้งเอาไว้เช่นเดียวกัน ซึ่งปรากฏรายละเอียดดังนี้

ประชากร	ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง ผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)	
	มากกว่า 4 ปี	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (3 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (2 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (1 คน)
กำนันประจำตำบล (2คน)	กำนันประจำตำบล (2 คน)	กำนันประจำตำบล (ไม่มี)

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการสนทนากลุ่ม อำเภอเทพา

ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าถ้าหากมีการสนทนากลุ่มในลักษณะเช่นนี้ อาจจะมีเหตุการณ์ที่คล้าย กับ 2 ครั้งที่ผ่านมา คือมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ตรงกับเป้าหมายที่วางเอาไว้ และอาจจะได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเปลี่ยนรูปแบบการสนทนากลุ่ม โดยกลุ่มผู้นำชุมชนอีก 2 อำเภอที่ยังไม่มีการสนทนากลุ่ม คืออำเภอจะนะ และอำเภอนาทวี รวมทั้งผู้นำชุมชนของ 2 อำเภอที่ตกค้าง ยังไม่ได้ร่วมพูดคุย คือผู้นำชุมชนในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บข้อมูล

4. การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้นำชุมชนที่ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และกำนัน โดยไม่มีการแบ่งกลุ่มแยกตามตำแหน่งหน้าที่ หรือประสบการณ์การทำงาน เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ใช้แนวคำถามปลายเปิดเป็นหัวข้อคำถามตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปจำนวนของผู้นำชุมชนแต่ละตำแหน่งและจำนวนปีที่ผู้นำชุมชนปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ได้ดังนี้

4.1 อำเภอจะนะ

อำเภอจะนะแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 14 ตำบล มีผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 14 คนและมีผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งกำนันจำนวน 14 คนเช่นกัน ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนรวมทั้งสิ้น 28 คนซึ่งสามารถแยกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานได้ดังนี้

ประชากร	ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง ผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)	
	มากกว่า 4 ปี	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (14 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (5 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (9 คน)
กำนันประจำตำบล (14 คน)	กำนันประจำตำบล (5 คน)	กำนันประจำตำบล (9 คน)

ตารางที่ 4 ตารางแสดงผลการสัมภาษณ์เชิงลึก อำเภอจะนะ

4.2 อำเภอเทพา

อำเภอเทพาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 ตำบล มีผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คนและผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งกำนัน 7 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มไปแล้ว 1 ครั้ง โดยการสนทนากลุ่มในครั้งนั้นมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 3 คนและกำนันจำนวน 2 คน ทำให้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่อำเภอเทพาในครั้งนี้จึงทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนที่ไม่ได้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งแรกซึ่งมีจำนวน 8 คน ซึ่งสามารถแยกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานได้ดังนี้

ประชากร	ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง ผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)	
	มากกว่า 4 ปี	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (3 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (1 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (2 คน)
กำนันประจำตำบล (5 คน)	กำนันประจำตำบล (2 คน)	กำนันประจำตำบล (3 คน)

ตารางที่ 5 ตารางแสดงผลการสัมภาษณ์เชิงลึก อำเภอเทพา

4.3 อำเภอนาทวี

อำเภอนาทวีแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 ตำบล มีผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 10 คนและมีผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งกำนันจำนวน 10 คนเช่นกัน ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้นำชุมชนรวมทั้งสิ้น 20 คนซึ่งสามารถแยกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานได้ดังนี้

ประชากร	ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)	
	มากกว่า 4 ปี	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (10 คน)	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (5 คน)	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (5 คน)
กำนันประจำตำบล (10 คน)	กำนันประจำตำบล (6 คน)	กำนันประจำตำบล (4 คน)

ตารางที่ 6 ตารางแสดงผลการสัมภาษณ์เชิงลึก อำเภอนาทวี

4.4 อำเภอสะบ้าย้อย

อำเภอสะบ้าย้อยแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 ตำบล มีผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 9 คนและผู้นำชุมชนซึ่งดำรงตำแหน่งกำนัน 9 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มไปแล้ว 1 ครั้ง โดยการสนทนากลุ่มในครั้งนั้นมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 3 คน ทำให้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่อำเภอสะบ้าย้อยในครั้งนี้จึงทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนที่ไม่ได้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในครั้งแรกซึ่งมีจำนวน 15 คน ซึ่งสามารถแยกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานได้ดังนี้

ประชากร	ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง ผู้นำชุมชน (จำนวนปีที่ปฏิบัติงาน)	
	มากกว่า 4 ปี	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 4 ปี
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล (6 คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (2คน)	นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล (4 คน)
กำนันประจำตำบล (9 คน)	กำนันประจำตำบล (6 คน)	กำนันประจำตำบล (3 คน)

ตารางที่ 7 ตารางแสดงผลการสัมภาษณ์เชิงลึก อำเภอสะบ้าย้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาในการศึกษาเอกสาร การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2553 – กันยายน พ.ศ. 2554 ซึ่งสามารถสรุปภาพรวมทั้งหมดได้ดังนี้

วิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล		กำนัน	
	ประสบการณ์ในการทำงานใน ตำแหน่งผู้นำชุมชน		ประสบการณ์ในการทำงานใน ตำแหน่งผู้นำชุมชน	
	มากกว่า 4 ปี (คน)	น้อยกว่าหรือ เท่ากับ 4 ปี (คน)	มากกว่า 4 ปี (คน)	น้อยกว่าหรือ เท่ากับ 4 ปี (คน)
การสนทนากลุ่ม (focus group)	4	2	2	-
การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)	13	20	19	19
รวม	17	22	21	19

ตารางที่ 8 ตารางสรุปภาพรวมการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งลักษณะการวิเคราะห์ตามกรอบคิดในการวิจัยที่ได้
นำเสนอแล้วข้างต้น ลักษณะของข้อมูลที่น่าสนใจมีลักษณะหลัก คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิง
คุณลักษณะ ในการเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำ
ชุมชนในการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม กระบวนการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติ
วัฒนธรรม การใช้สารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม และอุปสรรคหรือปัญหาที่ส่งผล
กระทบต่อกระบวนการแสวงหา การใช้สารสนเทศเพื่อการส่งเสริมสันติวัฒนธรรมและนำเสนอผล
ในรูปแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์

Prince of Songkla University
Pattani Campus